

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/230/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512224104
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1512224104.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Ayše Pružinec Erenovej v právnej veci navrhovateľa: R. U. Q., J. P., G. Č. X, Q., IČO: XX XXX XXX, zastúpený JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom v Bratislave, Námestie Martina Benku č. 9, proti odporcovi: T. G. C. V. D. Í. M. X. , narodený dňa X.XX.XXXX, trvale bytom Q., A. Č. X, t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou R. U., U. Okresného P. Q. F., o zaplatenie sumy 50,50 €, s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 12. marca 2013, č.k. 12C 16/2013-32, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava V. rozsudkom zo dňa 12.3.2013, č.k. 12C 16/2013-32, návrh zamietol. Návrhom na začatie konania doručeným súdu prvého stupňa dňa 1.10.2012 sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 50,50 € na tom skutkovom základe, že odporca sa dňa 27.7.2011 na linke MHD č. 95 v Bratislave na výzvu kontrolného orgánu nepreukázal platným cestovným lístkom. Hodnotu cestovného lístka a postih za cestovanie bez platného cestovného lístka spolu v sume 50,50 € odporca nezaplatil. Odporca sa zdržiava na neznámom mieste. Následne odporcovi ustanovený opatrovník pre konanie v súlade s § 29 ods. 2 O.s.p. vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky. Súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 115a ods. 2 O.s.p. po vykonaní dokazovania listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise. Mal za preukázané, že odporca dňa 27.7.2011 cestoval dopravným prostriedkom navrhovateľa linkou č. 95 a pri kontrole sa na výzvu kontrolného orgánu nepreukázal platným cestovným lístkom. O tomto bolo spísané hlásenie, pričom následne mal byť odporca upomienkou opätovne vyzvaný na úhradu vo výške stonásobku základného cestovného, t.j. v sume 50 € a cestovného v sume 0,50 €. Táto výzva zostala bezvýsledná. Navrhovateľ je akciová spoločnosť s majetkovou účasťou Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorá vykonáva mestskú hromadnú dopravu (električkovú, trolejbusovú a autobusovú) podľa Prepravného poriadku Mestskej hromadnej dopravy v Bratislave v súlade s dopravnými licenciami, pravidlami prevádzkovania dopravy na dráhe a so zmluvou o výkone vo verejnom záujme, ktorá stanovuje rozsah dopravy, uzatvorenou medzi navrhovateľom ako dopravcom a Hlavným mestom Slovenskej republiky ako objednávateľom. Navrhovateľ si v predmetnom konaní uplatňuje nezaplatenú úhradu splatnú dňom porušenia povinnosti odporcu mať zakúpený lístok, t.j. dňom 27.7.2011. Právo z prepravy uplatňované v tomto konaní bolo možné uplatniť prvý raz dňa 28.7.2011. Premlčacia doba jedného roka teda uplynula dňom 28.7.2012. Nakoľko návrh na začatie konania bol doručený súdu až dňa 1.10.2012, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej jednoročnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 108 Občianskeho zákonníka. V jednoročnej premlčacej dobe sa teda premlčuje nielen nárok dopravcu na

cestovné (§ 108 Občianskeho zákonníka), ale aj jeho nárok na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom (zákon č. 168/1996 Z.z.). Aj tento nárok totiž patrí medzi práva z prepravy v zmysle ustanovenia § 760 Občianskeho zákonníka, i keď v tomto ustanovení nie je výslovne uvedený. Nakoľko opatrovníčka odporcu námietku premlčania v konaní uplatnila, súd nemohol navrhovateľovi žalobou uplatnené právo priznať. Rozsudok ďalej odôvodnil ustanovením § 9 písm. b/, § 14 ods. 3 zákona č. 168/1996 Z.z., § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, hoci rozhodoval podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., keďže mu žiadne trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal včas odvolanie navrhovateľ dôvodiac tým, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.). Za jeden rok od porušenia tarifných a prepravných podmienok sa v zmysle ustanovenia § 108 Občianskeho zákonníka nepremičuje úhrada za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom v sume 50,-- €. táto povinnosť odporcu zaplatiť úhradu navrhovateľovi totiž vznikla v zmysle ustanovenia § 12 ods. 2 písm. b/ v spojení s § 14 písm. d/ v spojení s § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou. Uvedená doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená premlčacia doba. Zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady, pri cestovaní bez cestovného lístka preto je namieste použiť § 101 Občianskeho zákonníka, to znamená, že pohľadávka v sume 50,-- € nebola v čase podania návrhu premlčaná. V tejto súvislosti zdôraznil, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom vo veciach vedených pod sp.zn. 15Co 67/2011, 14Co 216/2011, v skutkovo totožných veciach mu vyhovel. Odvolaciemu súdu navrhol preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žiadal zároveň náhradu trov konania, ktorých výšku zároveň vyčíslil a odôvodnil.

Odporca odvolanie nepodal, k odvolaniu navrhovateľa sa nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keďže pre postup podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť alebo zopakovať dokazovanie, súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem), a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 12. júna 2013 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, ako správnymi dôvodmi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p.).

Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd však považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné. Z obsahu odvolania nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery a rovnako správne aj vec posúdil po právnej stránke. Rozsudok obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti (§ 157 O.s.p.). Odôvodnene vznesená námietka premlčania má za následok, už bez ďalšieho, zamietnutie návrhu veriteľa; odôvodnene vznesená námietka premlčania sa stala skutočnosťou, ktorá bráni tomu, aby súd veriteľovi jeho právo priznal. Možnosť prepáčiť nastalé premlčanie práva súdu zákonodarca nedovoľuje. Cestovné, ale aj následky cestovania bez platného cestovného lístka, sú nepochybne právom vyplývajúcim z prepravy. Ustanovenie § 108 Občianskeho zákonníka, dĺžka jednoročnej premlčacej doby, sa vzťahuje na všetky práva z osobnej i nákladnej dopravy. Keďže nestanovuje začiatok tejto premlčacej doby, uplatňuje sa všeobecne platné ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka, a síce, že premlčacia doba u práv z prepravy začína dňom, kedy právo mohlo byť vykonané prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene

vykonať podaním návrhu na súde, teda keď je actio nata. Preto nie je rozhodujúce z akého dôvodu, t.j. či subjektívneho alebo objektívneho, tak oprávnený neurobil; je to spravidla deň, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením. Právu osôb použiť dopravný prostriedok zodpovedá povinnosť zaplatiť určené cestovné (už v čase použitia dopravného prostriedku). Podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave osôb sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré vypracúvajú dopravcovia na základe všeobecne záväzných právnych predpisov. Nemôžu ale vôbec meniť dĺžku, čas začatia plynutia premlčacej doby, pod následkom absolútnej neplatnosti takéhoto úkonu (§ 39 Občianskeho zákonníka). Z toho všetkého vyplýva ten právny záver, že navrhovateľ svoje právo na zaplatenie cestovného, ale aj postihu za cestovanie bez platného cestovného lístka, proti odporcovi mohol na súde uplatniť v deň nasledujúci po tom, čo odporca cestoval bez platného cestovného lístka, keďže skutočnosť, že platný cestovný lístok mal, nevedel preukázať, t.j. dňa 28.7.2011, najneskôr dňa 27.7.2012. Podriadiť pod iný režim premlčania nároky z nezaplatenia cestovného, postihu za cestovanie bez platného cestovného lístka, nevyplýva z hmotného práva. Navrhovateľ v odvolaní uvádzal len dve rozhodnutia odvolacieho súdu, na základe ktorých v obdobnej právnej veci bol úspešný. Neuvádzal už ale všetky ďalšie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré mu v obdobnej právnej veci úspech nepriznali.

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým navrhovateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp.zn. 5Cdo 218/2009, 3Cdo 51/2011).

Odporcovi úspešnému aj v odvolacom konaní odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ich náhradu nežiadal (§ 224 ods. I, § 142 ods. I, § 151 ods. I O.s.p.).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.